

تدوین مدل علی پیش‌بینی بی‌ثباتی ازدواج بر اساس شخصیت تاریک و توانمندی ایگو با میانجی‌گری همدلی در زنان متأهل

Developing a causal model for predicting marital instability based on dark personality and ego strength with the mediation of empathy in married women

Arezoo Javadi Koma

Ph.D. student, Counseling Department, central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Mandana Niknam *

Assistant Professor, Department of Psychology and Educational Sciences, Faculty of Humanities, Khatam University, Tehran, Iran.

m.niknam@khatam.ac.ir

Zohreh Sadeghi Afjeh

Assistant Professor, Department of Psychology, Varamin Branch, Islamic Azad University, Varamin, Iran.

Navid Mirzakhani

Assistant Professor, Department of Occupational Therapy, Faculty of Rehabilitation Sciences, Shahid Beheshti University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

آرزو جوادی کما

دانشجوی دکتری، گروه مشاوره، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

ماندانا نیکنام (نویسنده مسئول)

استادیار، گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه خاتم، تهران، ایران.

زهره صادقی افجه

استادیار، گروه روانشناسی، واحد ورامین، دانشگاه آزاد اسلامی، ورامین، ایران.

نوبد میرزا خانی

استادیار، گروه کاردemanی، دانشکده علوم توانبخشی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران.

Abstract

The present study aimed to develop a causal model of marital instability based on dark personality and ego strength with the mediation of empathy in married women. The design of the current research was descriptive-correlation and structural path analysis methods. The statistical population of this research was all married women who were referred to the health centers of 22 districts of Tehran in the period of August to November of 2022, and 430 people were selected as the sample size using the available sampling method. To collect data, Edwards et al.'s marital instability questionnaires (MLL, 1987), Johnson and Webster's dark personality (DTDDS, 2010), Markstrom et al.'s (PIES, 1997) ego competence, and Jolliffe and Farrington's (MES, 2006) marital empathy questionnaires were used. Pearson's correlation coefficient and path analysis were used to analyze the data. The results showed that the total path coefficient was only between narcissistic personality and marital instability ($p < 0.05$). Positive and the total path coefficient between ego empowerment and empathy ($p < 0.05$) was negative and significant. Also, the indirect path coefficient between narcissistic personality and ego empowerment with marital instability through marital empathy ($p < 0.05$) was negative and significant. Also, the causal model of marital instability based on dark personality and ego strength with the mediation of empathy and in married women had a favorable fit. Their internal psychology improved the stability of the marriage.

Keywords: Ego Strength, Marriage Instability, Dark Personality, Empathy, Women.

چکیده

هدف پژوهش حاضر تدوین مدل علی بی‌ثباتی ازدواج بر اساس شخصیت تاریک و توانمندی ایگو با میانجی‌گری همدلی و در زنان متأهل بود. طرح پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی و به روش تحلیل مسیر ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش تمامی زنان متأهل مراجعه کننده به خانه‌های سلامت مناطق ۲۲ گانه شهر تهران در بازه زمانی مرداد تا آبان ماه سال ۱۴۰۱ بود که با روش نمونه‌گیری دردسترس ۴۳۰ نفر به عنوان حجم نمونه انتخاب شد. جهت گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های بی‌ثباتی ازدواج ادورادز و همکاران (۱۹۸۷)، (DTDDS)، (MLL)، شخصیت تاریک جانسون و ویستر (۲۰۱۰)، (MES)، (PIES) و همدلی زناشویی جولیف و فارینگتون (۱۹۹۷) استفاده شد. جهت تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر استفاده شد. نتایج نشان داد ضریب مسیر کل تنها بین شخصیت خودشیفتگی و توانمندی ایگو و همدلی (MES) استفاده شد. ضریب مسیر کل بین توانمندی ایگو و همدلی (PIES) منفی و معنادار بود. همچنین ضریب مسیر غیرمستقیم بین شخصیت خودشیفتگی و توانمندی ایگو با بی‌ثباتی ازدواج از طریق همدلی زناشویی (MES) منفی و معنادار بود. همچنین مدل علی بی‌ثباتی ازدواج بر اساس شخصیت تاریک و توانمندی ایگو با میانجی‌گری همدلی و در زنان متأهل دارای برازش مطلوب بود. بنابراین می‌توان گفت که برای افزایش ثبات زناشویی می‌توان با شناخت ویژگی‌های شخصیتی افراد و میزان همدلی و تقابل عناصر درونی روانی آنها، ثبات ازدواج را بهبود بخشید.

واژه‌های کلیدی: توانمندی ایگو، بی‌ثباتی ازدواج، شخصیت تاریک، همدلی، زنان.

مقدمه

زندگی مشترک و ازدواج همواره با دورنمایی زیبا برای زوجین آغاز می‌شود، اما بعد از مدتی به دلیل تفاوت‌های موجود بین زن و شوهر که ناشی از رشد و تربیت در دو محیط متفاوت است (روحلمن^۱ و همکاران، ۲۰۱۸)، همچنین به علت عدم شناخت کافی از ویژگی‌ها روانی و شخصیتی یکدیگر، مشکلات بروز می‌کند و تصویری ناخوشایندی از ازدواج می‌سازند (سايه میری و همکاران، ۲۰۲۰). از سوی دیگر، روابط زناشویی گاهی با مشکلات و نارضایتی‌هایی همراه است که زوجین را دچار تعارض می‌کند بعد از ازدواج تغییراتی در سبک زندگی روابط اجتماعی و روابط بین‌فردی طرفین ایجاد می‌شوند که همگی نیازمند توانایی سازگاری زوجین می‌باشند (سیگل^۲ و همکاران، ۲۰۲۱). چرا که هر یک از زوجین در شرایط رشدی منحصر به فرد پرورش یافته‌اند و شیوه زندگی خاصی مشتمل بر ارزش‌ها و باورهای فردی و اجتماعی پیش روی خود دارند که در واقع متفاوت از فرد دیگر است. تحت این شرایط به اشتراک گذاشتن زندگی با فردی دیگر که از عقاید باورهای و فرهنگی متفاوت برخوردار است (غلامی و قره شیران، ۱۴۰۱) بخصوص در سال‌های اولیه ازدواج کار آسانی نیست و چالش‌ها و آسیبهایی ایجاد می‌کند که به نوعی تمام زندگی زوجین را در بر خواهد گرفت (نوروزی و همکاران، ۱۳۹۹). یکی از مهم‌ترین آسیبهای خانوادگی، بی‌ثباتی ازدواج^۳ است. با آنکه نگرش منفی نسبت به طلاق در جامعه وجود دارد اما میزان آن رو به افزایش است و ایران جزء کشورهای مستعد از نظر میزان طلاق معرفی شده است (منتظری، ۱۴۰۱). بی‌ثباتی ازدواج همراه مفاهیمی مانند از هم پاشیدگی زناشویی^۴، قطع روابط زناشویی^۵، طلاق^۶، کیفیت زناشویی پایین و ترک، ازدواج استفاده شده است (صاحب‌دلو و همکاران، ۱۳۹۶). می‌توان گفت که این موارد در عین حال که به هم مرتبط‌اند، مفاهیم متمایزی هستند. از هم پاشیدگی زناشویی عمل قانونی انحلال یک ازدواج را به واسطه طلاق یا جدایی، دائمی تعیین می‌کند؛ به عبارت دیگر قطع روابط زناشویی، دربرگیرنده از هم پاشیدگی عمدی از طریق طلاق یا جدایی و از هم پاشیدگی غیر عمد از طریق مرگ است (نظری و همکاران، ۱۳۸۹).

بررسی نظریه‌ها و مدل‌های مطرح شده در حوزه زناشویی نشان می‌دهد عوامل گوناگونی بر بی‌ثباتی ازدواج اثرگذارند. مطابق دیدگاه روان‌تحلیلگری نقش تجارب کودکی در روابط رمانتیک بزرگسالی بسیار مهم است (ایسویلو و اردم، ۲۰۲۳). هر یک از طرفین در زندگی زناشویی دارای تاریخچه شخصی، صفات شخصیتی و مجموعه‌ای از ویژگی‌های درونی شده و مخفی است که همگی بر روابط آنان تأثیرگذارند (پائولهوس^۷ و همکاران، ۲۰۱۷). به تازگی پژوهش‌های روان‌شناسی توجه خود را به سازه شخصیت تاریک^۸ جلب کرده‌اند (کایزر^۹ و همکاران، ۲۰۱۵) که شامل سه بعد ماکیاول‌گرایی^{۱۰}، خودشیفتگی^{۱۱} و سایکوپاتی^{۱۲} است (دیونیگی^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۲). شخصیت تاریک به عنوان مجموعه صفاتی تعریف شده است که منعکس کننده خصوصیات بد و تاریک به شمار می‌آیند. این صفات به عنوان تمایل به رفتارهای فربیکارانه (ماکیاول‌گرایی) احساس محق بودن (خودشیفتگی) و تکانشی بودن (سایکوپاتی) تعریف شده است (ومیک^{۱۴} و همکاران، ۲۰۱۹). پژوهش هی^{۱۵} و همکاران (۲۰۱۸) نشان داد که ماکیاولیسم و سایکوپاتی تأثیرات غیرمستقیمی بر بی‌ثباتی زناشویی دارند. مطالعات نشان می‌دهند افراد با شخصیت تاریک بالا، دارای تعهد بسیار کم، تکانشگری، نگرش‌های بی‌رحمانه و روابط کوتاه‌مدت هستند (لیونز^{۱۶} و همکاران، ۲۰۲۰).

- 1. Ruhmann
- 2. Siegel
- 3. Marital instability
- 4. Marital dissolution
- 5. Marital relationship disruption
- 6. Divorce
- 7. Eyisoylu Erdem
- 8. Paulhus
- 9. Dark personality
- 10. Kaiser
- 11. Machiavellianism
- 12. Narcissism
- 13. Psychopathy
- 14. Dionigi
- 15. Womick
- 16. He
- 17. Lyons

بر اساس مطالعات، از دیگر عوامل تأثیرگذار بر بی ثباتی ازدواج و تعارضات زناشویی توانمندی ایگو^۱ است (فوجه^۲ و همکاران، ۲۰۱۹). از نظر فروید^۳ بنیان گذار روانکاوی، شخصیت انسان دارای سه ساختار اید^۴، ایگو^۵ و سوپر ایگو^۶ می باشد. ایگو به دومین ساختار شخصیت در نظریه فروید اطلاق می گردد که در اثر نیروهای موجود در نهاد به وجود می آید. عملکردهای ایگو شامل ارتباط با واقعیت، تنظیم و کنترل نیروهای غریزی، روابط موضوعی، پردازش تفکر و عملکردهای قضاآت است (تهییر، ۲۰۱۸). افراد می توانند توانمندی ایگوی بالا و پایین باشند. این توانمندی یک هسته درونی قوی را منعکس می کند و درنهایت تعهدات محکمی را به ایدهآل‌ها، باورها، دیگران مهم و جامعه بزرگتر به وجود می آورد و در نشان دادن انعطاف‌پذیری، مقابله با چالش‌ها، پایداری احساسی و تعامل مؤثر تأثیر می گذارد (سینگ و آناند، ۲۰۱۵). در پژوهشی صدفی و همکاران (۱۳۹۸) بیان کردند که توانمندی ایگو بر رضایت زناشویی تأثیر مشتی دارد. سیوندیان و همکاران (۱۳۹۵) کند. شکری و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی دریافتند، توانمندی ایگو بر رضایت زناشویی تأثیر مشتی دارد. در مطالعه خود بیان کردند توانمندی ایگو در رابطه با سبک دلبستگی اجتنابی و سازگاری زناشویی نقش تعديل‌کننده‌ی دارد. جمالی و همکاران (۱۴۰۰) نیز در پژوهش خود گزارش کردند که قدرت ایگو رابطه بین نیازهای بنیادین و کیفیت زناشویی را به صورت مثبت و معناداری میانجیگری می کند. اگرچه مطالعات متعددی در مورد تأثیر شخصیت تاریک و توانمندی ایگو بر انواع متغیرهای زناشویی انجام شده است، با این حال مکانیسم‌های تأثیرگذار در این رابطه مشخص نیست؛ بنابراین مستندسازی ارتباط بین اعاده تاریک ساخت و توانمندی ایگو به عنوان متغیرهای پیش‌بین بی ثباتی زناشویی، این پرسش را ایجاد می کند که چه مکانیزمی می تواند در توضیح دلیل وجود چنین رابطه‌ای کمک کند؟ با توجه به پژوهش‌های پیشین، همدلی زناشویی^۷ یکی از عواملی است که نقش مهمی در ثبات یا بی ثباتی زندگی زناشویی دارد که به فرآیندی میان زن و شوهر اشاره دارد که طی آن یکی از زوج‌ها به طور خلاقانه خود را در احساس، تفکر و عملکرد شریک خود قرار دهد و این تداعی را به همسر خود منتقل می کند همدلی از ارکان ایجاد رابطه مناسب در زندگی زناشویی است (دودادج^۸ و همکاران، ۲۰۲۰).

در این راستا ورتاگ^۹ (۲۰۲۲) با بررسی یافته‌های قبلی نشان داد که همدلی کم یکی از ویژگی‌های شخصیت تاریک است و مفهوم‌سازی‌های نظری و یافته‌های تجربی به همدلی آسیب‌دیده به عنوان هسته شخصیت‌های تاریک اشاره می کنند. پژوهش هی و همکاران (۲۰۱۸) نشان داد که ماکیاولیسم و سایکوپاتی تأثیرات غیرمستقیمی بر بی ثباتی زناشویی دارند. با این حال، اگرچه هر یک از صفات تاریک شخصیت دارای ویژگی‌های خاص خود هستند، اما آن‌ها دارای هسته مشترکی از همدلی کم هستند. در این راستا پژوهش خسرووبیگی و همکاران (۱۴۰۰) نشان داد که با افزایش توانمندی ایگو، سطح همدلی زناشویی (به واسطه سبک‌های دلبستگی) افزایش می‌یابد. به طور کلی، یافته‌ها به ارتباط قوی‌تری بین ویژگی‌های تاریک و کمبود در همدلی عاطفی در مقایسه با همدلی شناختی اشاره می‌کنند (هیم^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۹). با این حال، با توجه به ویژگی‌های خاص هر یک از صفات تیره، تظاهرات نقص همدلی در صفات تاریک ممکن است متفاوت باشد. علاوه بر این، شاخص‌هایی از تفاوت‌های جنسیتی در پیوند بین ویژگی‌های تاریک و همدلی (جوناسون و کرول، ۲۰۱۵) وجود دارد که نشان‌دهنده مسیرهای رشدی متفاوت صفات تاریک و همدلی محدود و پیوندهایی با پیامدهای متفاوت در مردان و زنان است؛ بنابراین سنگدلی، فقدان همدلی و تضاد از ویژگی‌های تعیین‌کننده هر یک از این سه اختلال شخصیت هستند.

با توجه به آنچه بیان شد نظر به موقعیت حساس و حائز اهمیت خانواده، شیوع مضلات زناشویی، احتمال بی ثباتی ازدواج و خدمات رسانی از آن بر پیکر خانواده و با توجه به نقش ویژگی‌ای شخصیت و توانمندی ایگو بر روابط زناشویی و بهتیع تأثیر آن‌ها بر کیفیت همدلی زوجین و همچنین ضرورت بررسی و شناسایی عوامل تأثیرگذار بر بی ثباتی ازدواج به منظور ارائه راهکارهای مؤثر، پژوهش حاضر با هدف تدوین مدل علی بی ثباتی ازدواج بر اساس شخصیت تاریک و توانمندی ایگو با میانجی‌گری همدلی و در زنان متأهل انجام شد.

1. Ego strength

2. Fouché

3. Freud

4. Id

5. Ego

6. Superego

7. Tahir

8. Singh & Anand

9. Marital empathy

10. Dodaj

11. Wertag

12. Heym

13. Jonason & Kroll

روش

روش پژوهش حاضر توصیفی-همبستگی به روش تحلیل مسیر بود. جامعه آماری پژوهش حاضر مشکل از تمامی از زنان متأهل مراجعه‌کننده به خانه‌های سلامت مناطق ۲۲ گانه‌ی شهر تهران در بازه زمانی مرداد تا آبان ماه سال ۱۴۰۱ بود. از بین زنان متأهل مراجعه‌کننده به خانه‌های سلامت مناطق ۲۲ گانه‌ی شهر تهران ۴۳۰ نفر به عنوان نمونه پژوهش به صورت غیرتصادفی و دردسترس انتخاب شدند. حجم نمونه در مدل ساختاری، حداقل حجم نمونه بر اساس متغیرهای پنهان تعیین می‌شود نه متغیرهای مشاهده‌پذیر. در اینجا ۲۰ نمونه برای هر عامل (متغیر پنهان) لازم است. به طور کلی حداقل ۲۰۰ نمونه توصیه شده است (حبیبی و عدن، ۱۳۹۶). پژوهشگر با شناسایی زنان متأهل مراجعه‌کننده، پس از اعتقادسازی در زمینه حفظ اطلاعات شخصی شرکت‌کنندگان، رضایت آنان برای کار تحقیقاتی جلب شد و به آن‌ها گفته شد مشارکت در پژوهش هیچ بار مالی برای آن‌ها ندارد سپس پرسشنامه‌ها به صورت آنلاین (برخط) طراحی و لینک آن در شبکه‌های اجتماعی (گروه‌ها و کانال‌های تلگرام و گروه‌های واتس‌اپ) در اختیار شرکت‌کنندگان قرار داده شد تا زنان متأهلی که تمایل به شرکت در پژوهش داشتند به سؤالات پاسخ دهند. معیارهای ورود شامل تمایل به شرکت در پژوهش و زنان شاغل در بازه سنی (۵۰ تا ۵۰ سال)، داشتن تجربه حداقل ۳ سال زندگی مشترک، حداقل یک فرزند، داشتن حداقل سواد دیپلم، عدم ابتلاء به بیماری‌های اعصاب و روان و معیار خروج از پژوهش، داشتن تمایل برای شرکت در پژوهش و مخدوش بودن پرسشنامه بود. رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان از حضور در پژوهش، حفظ رازداری و محترمانه ماندن اطلاعات هویتی از جمله ملاحظات اخلاقی بود که پژوهشگران مدنظر قرار دادند. برای تحلیل روش آماری مورد استفاده مدل‌سازی معادلات ساختاری^۱ بود که با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS ویراست ۱۸ و AMOS ویراست ۱۸ صورت گرفت.

ابزار سنجش

شاخص بی‌ثباتی ازدواج^۲ (MLL): این شاخص یک ابزار ۱۴ سؤالی است که توسط ادواردز و همکاران در سال ۱۹۸۷ برای اندازه‌گیری عدم ثبات زناشویی تدوین شده است. این آزمون اولین بار در سال ۱۹۸۹ برای ۲۰۳۴ زن و مرد متأهل زیر ۵۵ سال به کار گرفته شده است. این شاخص به صورت صفر و یک نمره‌گذاری می‌شود. گزینه‌ی بله برابر یک و گزینه‌ی خیر برابر با صفر است. پاسخ نمی‌دانم بله محسوب نمی‌شود. کمترین نمره در این پرسشنامه صفر و بیشترین نمره برابر با ۱۴ است. نمره بالا در این مقیاس به معنای بی‌ثباتی ازدواج یعنی احتمال وقوع طلاق در زوج‌ها بالا و نمره پایین به معنای ثبات ازدواج یعنی احتمال وقوع طلاق در زوج‌ها پایین است (ثباتی، ۱۳۸۷). پایابی این مقیاس توسط سازندگان آن با استفاده از روش کودر ریچاردسون ۰/۷۷ گزارش شده است و روایی آن را با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی ۰/۷۱ گزارش شد. در ایران در یک پژوهش برای بررسی همسانی درونی پرسشنامه بی‌ثباتی ازدواج از کودر ریچاردسون استفاده شد که ۰/۶۹ به دست آمده است (سلیمانیان و همکاران، ۱۳۹۵). روایی همگرایی این پرسشنامه با صمیمیت زناشویی ضریب همبستگی ۰/۵۳ و معنی دار در سطح ۰/۰ گزارش شده است (رضایی و همکاران، ۱۳۹۲). پایابی در پژوهش حاضر با روش کودر ریچاردسون ۰/۶۵ به دست آمد.

مقیاس سه صفت شخصیت تاریک^۳ (DTDDS): مقیاس شخصیت تاریک توسط جانسون و ویستر^۴ (۲۰۱۰) ساخته شده است و مشتمل بر ۱۲ گویه می‌باشد که سه صفت تاریک ماکیاول گرایی، سایکوپاتی و خودشیفتگی را می‌سنجد. آزمودنی‌ها به گویه‌های این آزمون در مقیاس لیکرت ۹ نقطه‌ای از ۱ (کاملاً موافق) تا ۹ (کاملاً مخالف) پاسخ می‌دهند که نمره‌ی بالا نشان دهنده‌ی بیشتر بودن آن صفت در فرد است و برعکس. در این مقیاس هر کدام از سه صفت تاریک شخصیت توسط ۴ گویه سنجیده می‌شود و نمره‌ی افراد می‌تواند برای هر بعد بین ۴ تا ۲۸ باشد. هر یک از خرده آزمون‌های این ابزار همبستگی خوبی با پرسشنامه‌های خودشیفتگی، ماکیاول گرایی و مقیاس سایکوپاتی دارند و ضریب پایابی بازآزمایی در فاصله زمانی ۳۰ روزه ۰/۸۹ برای کل مقیاس، ۰/۸۶ برای ماکیاول گرایی و ۰/۷۶ برای سایکوپاتی و ۰/۸۷ برای خودشیفتگی گزارش شده است و روایی سازه آن با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی برای هر سه عامل ماکیاول گرایی، سایکوپاتی و خودشیفتگی به ترتیب ۰/۶۸، ۰/۷۱ و ۰/۷۳ مورد تأیید قرار گرفت (جانسون و ویستر، ۲۰۱۰). سؤالات ۱-۴ در این مقیاس صفت ماکیاول گرایی، سؤالات ۵-۸ صفت خودشیفتگی و سؤالات ۹-۱۲ نیز صفت سایکوپاتی را اندازه می‌گیرد. روایی پرسشنامه از طریق

1. Structural Equation Modeling (SEM)

2. Marital Instability Index (MII)

3. Scale Dark personality triad traits

4. Jonason & Webster

تحقیقات قبلی و همچنین نظر اساتید دانشگاهی قابل تأیید واقع شده و پایایی آن نیز بهوسیلهٔ ضریب آلفای کرونباخ برای هر سه عامل ب مکیاول‌گرایی، سایکوپاتی و خودشیفتگی به ترتیب 0.83 ، 0.79 و 0.77 گزارش شده است (بشرط پور و شفیعی، ۱۳۹۴). بشرط پور و همکاران (۱۴۰۰) پایایی این پرسشنامه را با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای هر سه عامل مکیاول‌گرایی، سایکوپاتی و خودشیفتگی به ترتیب برابر با 0.75 ، 0.71 و 0.69 گزارش کرده‌اند. پایایی در پژوهش حاضر با روش آلفای کرونباخ، 0.79 برای مکیاول‌گرایی، 0.81 برای سایکوپاتی و 0.83 برای خودشیفتگی به دست آمد.

مقیاس توانمندی ایگو^۱ (PIES): مقیاس روان‌شناسی توانمندی ایگو توسط مارکستروم^۲ و همکاران (۱۹۹۷) ساخته شده است. این مقیاس هشت نقطه توانمندی ایگو که شامل: امید، خواسته، هدف، شایستگی، وفاداری، عشق، مراقبت و خرد هستند را می‌سنجد و دارای ۶۴ سؤال است. عبارات مقیاس بر روی یک مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت به صورت کاملاً با من مطابق است نمره ۵، کمی با من مطابق است نمره ۴، نظری ندارم نمره ۳، کمی با من مطابق نیست نمره ۲ و اصلاً با من مطابق نیست با نمره ۱ نمره‌گذاری شده است. بالاترین نمره‌ای که فرد می‌تواند اخذ نمره ۳۰۰ و پایین‌ترین نمره ۶۰ می‌باشد. نمره بالا در این آزمون به معنی سطح بالای قدرت ایگو است. نمره فرد در این مقیاس از حاصل جمع نمره فرد در سوالات به دست می‌آید (عینی و همکاران، ۱۳۹۷). مارکستروم و همکاران (۱۹۹۷) روابی صوری، محتوا و سازه پرسشنامه را تأیید کردن و پایایی آن را از طریق محاسبه ضریب آلفای کرونباخ 0.68 گزارش کردند. الطافی (۱۳۸۸) نیز آلفای کرونباخ مقیاس را بر روی نمونه ایرانی 0.91 و پایایی مقیاس را از طریق دونیمه سازی مقیاس 0.77 گزارش کرد. همچنین پایایی این مقیاس در پژوهش پرویز و همکاران (۱۳۹۵) به روش آلفای کرونباخ 0.64 به دست آمد. پایایی در پژوهش حاضر با روش آلفای کرونباخ نیز 0.77 به دست آمد.

مقیاس همدلی زناشویی^۳ (MES): مقیاس همدلی توسط جولیف و فارینگتون^۴ (۲۰۰۶) معرفی شد. مقیاس همدلی دارای ۲۰ سؤال و ۲ خرده‌مقیاس است. خرده‌مقیاس عاطفی - هیجانی که از ۱۱ سؤال $18-17-15-13-11-8-7-5-4-2-1$ تشکیل شده است و خرده‌مقیاس شناختی که ۹ سؤال $9-6-3$ را شامل می‌شود. طیف نمره‌گذاری این مقیاس به صورت لیکرت پنج‌گزینه‌ای (از $1 =$ کاملاً مخالف تا $5 =$ کاملاً موافق) است و ۷ سؤال آن دارای نمره‌گذاری معکوس است. حداقل و حداکثر نمره این مقیاس 20 تا 100 است. نمره‌ی پایین نشانه عدم همدلی و نمره بالا نشانه سطح همدلی بالا می‌باشد. کر و همکاران^۵ (۲۰۱۳) ضرایب پایایی این پرسشنامه با روش آلفای کرونباخ را برای خرده‌مقیاس همدلی عاطفی 0.80 و همدلی شناختی 0.71 به دست آوردند و روابی ساختاری این پرسشنامه با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی به شیوه مؤلفه‌های اصلی 0.75 به دست آمد. جرجی و همکاران (۱۳۹۵) نیز پایایی نسخه‌ی فارسی این مقیاس با روش آلفای کرونباخ 0.91 محاسبه کردند روابی سازه‌ای آن با استفاده از روش تحلیل عاملی اکتشافی 0.81 به دست آمد و تأیید شد. پایایی در پژوهش حاضر با روش آلفای کرونباخ 0.82 به دست آمد.

یافته‌ها

در بخش ویژگی‌های جمعیت‌شناسی میانگین سن گزارش شده در پژوهش حاضر 35.3 ± 3.56 بود. تحصیلات کارشناسی با 43% درصد و تحصیلات فوق‌دیپلم با 8% درصد به ترتیب بیشترین و کمترین درصد فراوانی را در نمونه پژوهش داشتند. حداقل مدت‌زمان تأهل برابر با 3 سال بود و اکثر پاسخگویان معادل 81.9 درصد پاسخگویان بین 3 تا 10 سال سابقه زندگی مشترک داشتند. از نظر تعداد فرزند، 40.6 درصد دارای یک فرزند، 39.6 درصد دارای دو فرزند، 13.3 درصد دارای سه فرزند و 6.6 درصد دارای بیشتر از سه فرزند بودند. فاصله سنی بیشتر پاسخگویان 5 سال یا کمتر (45 درصد) و بین 6 تا 10 سال (36 درصد) بود.

1. Scale ego- strength (PIES)

2. Markstrom

3. Marital empathy questionnaire (MES)

4. Jolliffe & Farrington

5. Carr

تدوین مدل علی پیش‌بینی بی‌ثباتی ازدواج بر اساس شخصیت تاریک و توانمندی ایگو با میانجی‌گری همدلی در زنان متأهل
Developing a causal model for predicting marital instability based on dark personality and ego strength with the mediation...

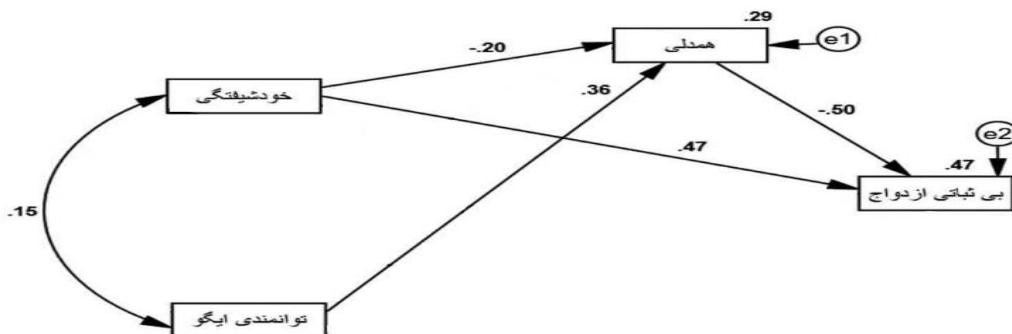
جدول ۱. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش در گروه زنان

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶
۱. ماکیاول گرایی						
۲. سایکوپاتی	.۰۲۰**					
۳. خودشیفتگی	.۰۲۸**					
۴. توانمندی ایگو	-.۰۲۵**					
۵. همدلی	-.۰۲۸**					
۶. بی‌ثباتی ازدواج						
میانگین						
انحراف معیار						
کجی						
کشیدگی						

$\leq .۰۰۵ = p \leq .۰۱ = p^{**}$

همان‌طور که در جدول ۱ قابل مشاهده است، ضریب همبستگی بین همه ابعاد شخصیت سه‌گانه تاریک (ماکیاول گرایی، سایکوپاتی و خودشیفتگی) با بی‌ثباتی ازدواج در سطح معنی‌داری $.۰۰$ مثبت می‌باشد. ضریب همبستگی بین توانمندی ایگو و همدلی با بی‌ثباتی ازدواج در سطح معنی‌داری $.۰۰$ به صورت مثبت می‌باشد.

شاخص کجی و کشیدگی هیچ‌یک از متغیرها خارج از بازه $(-2, 2)$ نیست و بنابراین می‌توان آنها را نرمال یا تقریب نرمال در نظر گرفت. قبل از انجام تحلیل مسیر، نرمال بودن متغیر ملاک (بی‌ثباتی ازدواج)، استقلال خطاهای و هم‌خطی متغیرهای پیش‌بین مورد بررسی قرار گرفت. نتایج آزمون کلموگروف اسمرینف با ($\chi^2 = ۰/۲۹$ و $p > .۰۵$) نشان از نرمال بودن متغیر بی‌ثباتی ازدواج است. در تحقیق حاضر میزان آماره دوربین واتسون برای متغیرهای پیش‌بین در پیش‌بینی بی‌ثباتی ازدواج $(1/۵۹)$ ، حاکی از استقلال خطاهای است. یکی از شروط دیگر، عدم هم‌خطی متغیرهای پیش‌بین است و معیار سنجش این شرط، عامل تورم واریانس است. چنانچه این عامل عددی کمتر از 10 داشته باشد عدم هم‌خطی متغیرها تأیید می‌شود. در پژوهش حاضر، عامل تورم واریانس در تمامی متغیرها کوچک‌تر از 10 بود و عدم هم‌خطی تأیید شد. داده‌های گمراه با استفاده از نرم‌افزار Spss و قسمت آنالیز (داده‌های گمراه) شناسایی و اصلاح گردیدند. همچنین از نمودار جعبه‌ای برای شناسایی داده‌های پرت برای مقادیر تکمتغیره و از شاخص ماهالاتویس برای مقادیر چندمتغیره استفاده شد. به منظور آزمون مدل موردنظر یعنی بررسی نقش واسطه‌گری همدلی از روش تحلیل مسیر استفاده شد.

شکل ۱. مدل تجربی پژوهش در حالت ضرایب مسیر استاندارد

شکل ۱ بیانگر شدت تأثیر متغیرها بر یکدیگر است. مطابق نتایج شخصیت‌های تاریک ماکیاول گرایی و سایکوپاتی به دلیل روابط غیر معنی‌دار از مدل حذف شدند. بررسی شدت ضرایب نشان داد که قوی‌ترین تأثیر مستقیم بر بی‌ثباتی ازدواج مربوط به همدلی با ضریب تأثیر $.۰۵$ و بعداز آن خودشیفتگی با ضریب تأثیر $.۴۷$ بود. ضریب تعیین بی‌ثباتی ازدواج برابر با $.۴۷$ بود که نشان داد متغیرهای

پیش‌بین مدل توانستند ۴۷ درصد از واریانس بی‌ثباتی ازدواج را تبیین کنند. در جدول (۳) نتیجه آزمون اثرات مستقیم با آزمون تحلیل مسیر آمده است. تمامی اثرات مستقیم آمده است و این اثرات در سطح اطمینان حداقل ۹۵ درصد معنی‌دار است ($p < 0.05$).

جدول ۲. نتایج آزمون اثرات مستقیم در مدل

مدل	نوع تأثیر	ضریب استاندارد	مقدار t	مقدار p
نمونه	خودشیفتگی -> همدلی	-0.20	3/97	<0.001
	توانمندی ایگو -> همدلی	0.36	8/71	<0.001
	خودشیفتگی -> بی‌ثباتی ازدواج	0.47	11/62	<0.001
	همدلی -> بی‌ثباتی ازدواج	-0.50	12/82	<0.001

نتایج جدول ۲ نشان داد اثر مستقیم دو متغیر خودشیفتگی و همدلی بر بی‌ثباتی ازدواج تأیید شد ($p < 0.05$). جهت تأثیر خودشیفتگی بر بی‌ثباتی ازدواج، مثبت بود و جهت تأثیر همدلی بر بی‌ثباتی ازدواج، منفی بود. قوی‌ترین تأثیر بر بی‌ثباتی ازدواج مربوط به همدلی با ضریب -0.50 و خودشیفتگی با ضریب 0.47 بود. نتایج نشان داد تأثیر مستقل خودشیفتگی و توانمندی ایگو بر متغیر میانجی همدلی تأیید شد ($p < 0.05$). جهت بررسی میانجی‌گری از روش سوبیل استفاده شد.

جدول ۳. نتایج آزمون سوبیل جهت بررسی روابط میانجی‌گری در مدل

مدل	نوع تأثیر غیرمستقیم	شدت	اثر حد بالا	حد پایین	مقدار t	آزمون سوبیل
همدلی	خودشیفتگی -> همدلی -> بی‌ثباتی ازدواج	0.101	0/124	0/088	3/89	<0.001
	توانمندی ایگو -> همدلی -> بی‌ثباتی ازدواج	-0.179	0/202	0/161	6/80	<0.001

نتایج آزمون سوبیل در جدول ۳ نشان داد که نقش میانجی‌گری همدلی در رابطه بین دو متغیر خودشیفتگی و توانمندی ایگو با متغیر واپسی‌تہ بی‌ثباتی ازدواج تأیید شد ($p < 0.05$).

جدول ۴. شاخص‌های برازش مدل تجربی

شاخص‌ها	مقادیر قابل قبول	مدل
R^2 (ضریب تعیین)	> 0.33	0/47
GFI (شاخص نیکویی برازش)	> 0.90	0/92
RMSEA (جذر برآورد واریانس خطای تقریب)	< 0.08	0/083
CFI (شاخص برازش تطبیقی)	> 0.90	0/93
NFI (شاخص برازش نرم شده)	> 0.90	0/95
IFI (شاخص برازش افزایشی)	> 0.90	0/88
AGFI (شاخص برازنده‌گی تعديل شده)	> 0.90	0/91
PGFI (شاخص نیکویی برازش مقتضد)	> 0.70	0/77
Chi-Square /df (نسبت کای اسکوئر بر درجه آزادی)	≤ 5 (بین ۱ تا ۵)	3/66

بررسی شاخص‌های برازش در مدل جدول ۴ نشان داد که به طور کلی این مدل دارای برازش نسبتاً مناسبی بوده است. در این مدل بهغیاز دو شاخص برازش RMSEA و IFI که مقدار متوسطی داشتند، سایر شاخص‌های برازش مقدار مناسبی داشتند. در مجموع می‌توان نتیجه گرفت که شاخص‌های برازش مدل مناسبی داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر تدوین مدل علی پیش‌بینی بی‌ثباتی ازدواج بر اساس شخصیت تاریک و توانمندی ایگو با میانجی‌گری همدلی در زنان متأهل بود. نتایج حاصل از تحلیل نشان داد تنها شخصیت خودشیفته از ابعاد شخصیت سه‌گانه تاریک توانایی تأثیرگذاری بر بی‌ثباتی ازدواج در زنان متأهل را داشته است. نتایج این یافته‌ها با پژوهش هاشمی نژاد (۱۳۹۹)، صدفی و همکاران (۱۳۹۸) و همکاران (۲۰۱۸) همسو بود. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که از دیدگاه تکاملی نظریه تاریخچه زندگی^۱ چهارچوب تحلیلی ارزشمندی برای اثرات خودشیفته‌گی بر کیفیت زندگی ارائه می‌کند. طبق این نظریه، خودشیفته‌گی، فرد را به اتخاذ راهبرد تاریخچه زندگی سریع^۲ متمایل می‌کند و باعث می‌شود که فرد، جهت‌گیری زندگی زناشویی کوتاه‌مدتی را از خود نشان دهد (کولادیچ و اتکینسون، ۲۰۱۶). بر عکس، راهبرد تاریخچه زندگی کند^۳ که با جهت‌گیری زندگی زناشویی بلندمدت همراه است؛ برای افراد دارای سطوح بالای خودشیفته‌گی که با همدلی، پایین نارسایی‌های هیجانی فریب‌کاری و خودمحوری مشخص می‌شوند جذابیت کمتری دارد بنابراین می‌توان گفت که افراد دارای خودشیفته‌گی با داشتن راهبرد تاریخچه زندگی سریع تعهد کمتری به روابط زناشویی بلندمدت داشته و حتی در صورت زندگی مشترک طلاق عاطفی بیشتری از خود نشان می‌دهند. کمپل^۴ (۲۰۰۵) نیز استدلال کرد شرکای خودشیفته احتمالاً رضایت خود از رابطه را در ابتدا بالا نشان می‌دهند اما بعد از این رضایت کمتری را گزارش می‌کنند (به نقل از بشربور و همکاران، ۱۴۰۰). افراد با صفت شخصیتی خودشیفته با همدلی پایین در روابط مشخص می‌شوند و با محوریت قرار دادن خود و توجه کردن به نیازهای خود به تنها‌ی در همه حیطه‌های زندگی مشترک از جمله روابط جنسی موجب اختلافات زناشویی می‌شود (روتمن و کلار، ۲۰۱۲).

یافته دیگر پژوهش نشان داد توانمندی ایگو توانایی تأثیرگذاری بر بی‌ثباتی ازدواج در زنان متأهل را داشته است که این یافته‌ها با یافته‌های خسروپیگی و همکاران (۱۴۰۰)، جمالی و همکاران (۱۴۰۰)، شکری و همکاران (۱۳۹۹) و صدفی و همکاران (۱۳۹۸) همسو بود. یکی از جنبه‌های قدرت، ایگو ظرفیت غلبه بر انرژی‌های غریزی است، بدین معنا که یک ایگوی قدرتمند می‌تواند ارضای تکانه را به تعویق بیندازد و یا اگر ارضای تکانه از نظر اجتماعی غیرقابل قبول می‌باشد، بتواند یک هدف قابل‌پذیرش فرهنگی را جایگزین کند. هر چه فشار تکانه‌ها بیشتر باشند ایگو باید فشار بیشتری را تحمل کند (صدفی و همکاران، ۱۳۹۸). یکی از علائم قدرت ایگو ظرفیت تحمل چنین تنشی است. البته این بدین معنا نیست که ایگوی قدرتمند باید از هرگونه تکانه درونی ممانعت کند قدرت ایگو در واقع موضوع اجتناب از دو حد نهایت کنترل است عدم کنترل موجب اظهار سریع سائق‌های درونی می‌شود و کنترل افراطی موجب سرکوبی و جلوگیری از انرژی‌های غریزی می‌شود عدم کنترل و کنترل افراطی هر دو نشانه ضعف ایگو هستند. قدرت ایگو بعد دیگری نیز دارد، این بعد مربوط به چگونگی رابطه با دنیای بیرونی می‌شود. ایگوی ضعیف فاقد توانایی مقاومت در برابر فشار بیرونی و پایداری در مقابل موانع بیرونی و دسترسی به قضاوت درست هدف درباره منبع و پیامدهای اعمال انسانی است بنابراین به طور کلی قدرت ایگو هم شامل توانایی کنترل تکانه‌های درونی و هم ظرفیت در نظر گرفتن مطالبات دنیای بیرونی است. ضعف ایگو موجب می‌شود که ارگانیسم از دنیای بیرونی به دنیای درونی برگردد و به خودش عقبنشینی کند (پرویز و همکاران، ۱۳۹۵). فقدان قدرت ایگو به معنی نبود خودکنترلی و نبود احساس تسسلط بر محیط می‌باشد که این موضوع از مسائل اساسی و تأثیرگذار حفظ و بهبود کیفیت در روابط زناشویی است (روشن چسلی و همکاران، ۱۳۹۷).

همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد شخصیت خودشیفته و توانمندی ایگو به صورت غیرمستقیم با میانجی‌گری همدلی زناشویی بر بی‌ثباتی ازدواج در زنان متأهل تأثیر داشت. این یافته‌ها پژوهش علی محمدی و آقاجانی (۱۴۰۰) و هراتیان و همکاران (۱۳۹۹) همسو بود. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که خودشیفته‌گی به عنوان ساختار شخصیتی از جنبه‌های انطباقی و غیرانطباقی تشکیل شده و شامل حس خودبزرگ‌بینی و در عین حال خود شکننده، محقق بودن و اشغال ذهنی به موفقیت است (کوهوت، ۱۹۹۷). خودشیفته‌گی با ایجاد پاسخ‌های اجتماعی نامناسب که مانع واکنش‌های همدلانه می‌شود، کیفیت روابط افراد را کاهش می‌دهد (لاورنس و همکاران، ۲۰۰۴). خودشیفته‌گی، بر عکس، با رویکرد متمرکز بر خود، بهره‌کشانه، فقدان همدلی و خشونت مانع از ایجاد روابط می‌شود.

1. Life history theory

2. Fast life history strategy

3. Koladich, & Atkinson

4. Slow life history strategy

5. Campbell

6. Rauthmann & Kolar

خودشیفتگی با کاهش ظرفیت همدلی بر کیفیت ازدواج زوجین اثر می‌گذارد و افراد خود شیفته را با خطاهای بین زوجی بسیاری در زندگی زناشویی مواجه می‌سازد (ایتون و همکاران، ۲۰۰۶). خودشیفتگی قادر نیستند به شخص دیگری، به دلیل عدم اعتماد گسترده آنها به دیگران و ارزش کاهی دیگران، وابستگی پیدا کنند (کرنبرگ، ۱۹۸۴). این عوامل باعث کاهش ظرفیت همدلی می‌شود و بر کیفیت روابط زوجین اثر می‌گذارد. همچنین همدلی نه تنها با میانجی‌گری بین خودشیفتگی و توانمندی ایگو و بی‌ثباتی ازدواج، بلکه به‌واسطه‌ی نقش ضربه‌گیری در مقابل تنש‌ها و چالش‌های زناشویی، تداوم و پایداری ازدواج را قوام می‌بخشد. پس می‌توان انتظار داشت که در زمان ایجاد تنش‌های زناشویی و زندگی، افراد به‌واسطه همدلی زناشویی از سبک‌های حل تعارض سازگارانه‌تری استفاده می‌کنند، بهتر می‌توانند بر مشکلات فائق آمده و مانع استهلاک در روابط بین فردی، کاهش صمیمیت و نهایتاً بی‌ثباتی ازدواج و ازهم پاشیدگی زندگی زناشویی شوند. در آخر، باید عنوان کرد که یافته‌های پژوهش حاضر شواهد نیرومندی دال بر تأثیر تجارب به‌دست آمده بر بی‌ثباتی ازدواج را فراهم می‌کند که از چند جنبه حائز اهمیت است. از یک‌سو، با تأیید نتایج پژوهش‌های گذشته در ادبیات پژوهش، بار دیگر بر اهمیت این عامل در ثبات ازدواج تأکید می‌کند. از سوی دیگر، با شناسایی عوامل میانجی‌گری که شخصیت خودشیفتگی و توانمندی ایگو به‌واسطه آن‌ها بر بی‌ثباتی ازدواج تأثیر می‌گذارد، بر ادبیات پژوهش می‌افزاید و بینش بیشتری نسبت پویش‌های دخیل در ارتباط‌های بین زوجین فراهم می‌کند. به علاوه، این پژوهش با تأکید بر نقش همدلی به عنوان میانجی‌گری ارتباط بین شخصیت خودشیفتگی و توانمندی ایگو و بی‌ثباتی ازدواج به ادبیات کم این حیطه می‌افزاید و نقش این عامل را بیش از پیش مورد تأکید قرار می‌دهد و برجسته می‌کند.

هر کار پژوهشی با محدودیت‌های خاص خودرو به روز است که این پژوهش نیز از این قاعده مستثنی نیست. روابط ساختاری متغیرها از طریق تحلیل مسیر که یک روش غیرآزمایشی است، آزمون شد روش‌های غیرآزمایشی دارای محدودیت‌هایی از قبیل عدم کنترل برخی مداخله‌گرها مانند سطح تحصیلات و طبقه اجتماعی هستند که باید مورد توجه قرار بگیرند. نمونه مورد بررسی تحقیق حاضر افراد متأهل شهر تهران بودند؛ بنابراین در تعیین نتایج به سایر گروه‌ها و سایر شهرها بایستی جانب احتیاط را رعایت کرد و استفاده از نمونه‌گیری غیرتصادفی و دردسترس یکی از محدودیت‌های مهم بود. پیشنهاد می‌شود در تحقیقات، آتی ارتباط بین ویژگی‌های شخصیتی همسر و همدلی زناشویی مورد مطالعه قرار گیرد چراکه ویژگی‌های شخصیتی همسر تأثیر زیادی بر امنیت عاطفی و توانمندی ایگو تجربه شده توسط فرد می‌گذارد و احتمالاً زمینه‌ساز بروز تغییراتی در همدلی زناشویی می‌گردد؛ و توصیه دیگر به پژوهشگران خانواده و زوج درمانگران این است که یک پروتکل آموزشی در خصوص همدلی زناشویی در بین زنان متأهل مورد تدوین قرار دهنند.

منابع

- بشرپور، س.، و شفیعی، م. (۱۳۹۴). ویژگی‌های روان‌سنجمی نسخه‌ی فارسی فرم کوتاه مقیاس سه صفت تاریک شخصیت در دانشجویان. *پژوهش در سلامت روان‌شناختی*, ۹(۱)، ۱-۱۱.
- بشرپور، س.، فریبور، م.، و عبادی، م. (۱۴۰۰). مدل یابی علی طلاق عاطفی در زنان بر اساس صفات تاریک شخصیت: با نقش میانجی عزت نفس جنسی. *مطالعات زنان و خانواده*, ۱۹(۱)، ۵۸-۳۷.
- پرویز، ک.. آقامحمدیان شعریاف، ح.، قنبری هاشم آبدیف، ب.، و دهقانی، م. (۱۳۹۵). رابطه‌ی توانمندی ایگو و فراشناخت در دانشجویان پسر و دختر. *راهبردهای آموزش در علوم پزشکی*, ۲۹(۱)، ۱۲۶-۱۱۸.
- ثانی، ب. (۱۳۸۷). مقیاس‌های سنجش خانواده و ازدواج. تهران: انتشارات بعثت.
- جمالی، م.، قدسی، پ.، تقی لو، ص.، و میرهاشمی، م. (۱۴۰۰). تبیین الگوی ساختاری بین نیازهای بنیادین و کیفیت زناشویی بر اساس نقش میانجیگر قدرت ایگو. *مدیریت ارتقای سلامت*, ۱۰(۳)، ۸۲-۷۰.
- حیبی، آ.، و عدن ور، م. (۱۳۹۶). مدل یابی معادلات ساختاری و تحلیل عاملی (آموزش کاربردی نرم‌افزار LISREL). تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی.
- خسروپیگی، ع.، آقایوسفی، ع.، و صبحی قراملکی، ن. (۱۴۰۰). مدل ساختاری پیش‌بینی همدلی زناشویی بر اساس توانمندی ایگو با میانجی‌گری سبک دلیستگی. *خانواده درمانی کاربردی*, ۳(۴)، ۱۱۱-۹۵.
- رجی، غ.، حریزاوی، م.، و تقی پور، م. (۱۳۹۵). ارزیابی مدل رابطه خوددلسوزی، همدلی زناشویی و افسردگی با میانجی‌گری بخشش زناشویی در زنان. *مشاوره کاربردی*, ۶(۲)، ۲۲-۱.
- رضایی، ز.، بستانی‌پور، ع.، و حبیبیان، ف. (۱۳۹۲). بررسی نقش اعتماد و صمیمیت در پیش‌بینی بی‌ثباتی ازدواج در زنان و مردان متأهل. *پژوهش‌های مشاوره*, ۱۲(۴۷)، ۸۲-۶۹.

تدوین مدل علی پیش‌بینی بی‌ثباتی ازدواج بر اساس شخصیت تاریک و توانمندی ایگو با میانجی‌گری همدلی در زنان متأهل
Developing a causal model for predicting marital instability based on dark personality and ego strength with the mediation...

- روشن چسلی، رسول، عینی، ساناز، دل آراء، امیرصالح (۱۳۹۷). پیش‌بینی اختلال‌های شخصیت خوشه B برپایه مدل پنج عاملی جایگزین زاکرمن - کلمن و قدرت ایگو. روان‌شناسی بالینی و شخصیت، ۲(۲)، ۱۵-۷. https://cpap.shahed.ac.ir/article_2853.html
- سلیمانیان، ع.، ریحانی، ر.، و نظیفی، م. (۱۳۹۵). پیش‌بینی بی‌ثباتی ازدواج بر اساس مهارت‌های تنظیم هیجانی و سبک‌های هویتی. روان‌شناسی بالینی و مشاوره، ۶(۱)، ۷۶-۶۰. https://tpccp.um.ac.ir/article_32246d.html
- سیوندیان، م.، بشارت، م.، حبیبی عسگرآباد، م.، مقدم زاده، ع. (۱۳۹۵). نقش تعدیل کننده استحکام من در رابطه بین سبک‌های دلبرستگی و سطوح سازگاری زوجین. سلامت اجتماعی، ۳(۱)، ۵۳-۴۱. <https://doi.org/10.22037/ch.v3i1.11793>
- شکری، آ.، شفیع‌آبادی، ع.، و دوکانه‌ای فرد، ف. (۱۴۰۰). مدل یابی ساختاری قدرت یابی با موفقیت شغلی و میانجیگری رضایت‌زننده و عزت نفس. فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی، ۱۲(۴۵)، ۲۱۰-۱۸۷. https://qccpc.atu.ac.ir/article_10752.html
- صاحب‌الد، ح.، جمشیدی، ع.، و شکوری، ز. (۱۳۹۶). رابطه باورهای ارتباطی و میزان بی‌ثباتی ازدواج در زنان و مردان متأهل. زن و مطالعات خانواده، ۱۰(۳)، ۷۸-۶۵. https://jwsf.tabriz.iau.ir/article_533172.html
- صفی، ا.، منیرپور، ن.، و میرزا حسینی، ح. (۱۳۹۸). مدل بی‌ثباتی ازدواج بر اساس توانمندی ایگو با نقش میانجی توافق‌سنجدی ازدواج. سبک زندگی با محوریت سلامت، ۳(۱-۱۰). <http://islamiclifej.com/article-1-729-fa.html>
- الطافی، ش. (۱۳۸۸). بررسی و مقایسه قدرت من و ویژگی‌های شخصیتی افراد وابسته به مصرف مواد و غیروابسته. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه شاهد تهران.
- علی محمدی، ف.، و آقاجانی، ا. (۱۴۰۰). پیش‌بینی کیفیت زننده و همدلی زوجین در دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم. روان‌شناسی شناخت، ۴(۲۴). <https://shenakht.muk.ac.ir/article-1-1182-fa.html>
- عینی، س.، نریمانی، م.، عطادخت، ا.، بشرپور، س.، و صادقی موحد، ف. (۱۳۹۷). اثربخشی درمان شناختی - تحلیلی بر قدر ایگو و روابط موضوعی افراد مبتلا به اختلال شخصیت مزدی. مجله پژوهشی ارومیه، ۹(۱)، ۱۱-۱. <http://umj.umsu.ac.ir/article-1-4286-fa.html>
- غلامی قره شیران، ز.، ثانی ذاکر، ب.، کیامنش، ع.، و زهراکار، ک. (۱۴۰۱). نقش نگرش به ازدواج و بلوغ عاطفی در پیش‌بینی بی‌ثباتی ازدواج زنان و مردان. علوم روان‌شناسی، ۲۱(۱۶)، ۱۵۹۸-۱۵۸۱. <https://psychologicalscience.ir/article-1-1665-fa.html>
- منتظری، ر. (۱۴۰۱). نقش خانواده‌های زوجین در سازگاری، ثبات و رضایت زننده همسران: یک مطالعه‌ی مروری. رویش روان‌شناسی، ۱۱(۱۰)، ۲۱۰-۲۱. <https://frrooyesh.ir/article-1-3296-fa.html>
- نظری، ع.، صاحبدل، ح.، و اسدی، م. (۱۳۸۹). بررسی ارتباط بین سبک‌های دلبرستگی و میزان بی‌ثباتی ازدواج در زنان و مردان متأهل. زن و مطالعات خانواده، ۲(۸)، ۱۲۵-۱۱۵. https://jwsf.tabriz.iau.ir/article_519814.html
- نوروزی، س.، رضاخانی، س.، و وکیلی، پ. (۱۳۹۹). رابطه‌ی بین سبک‌های حل تعارض، بهزیستی روان‌شناسی و ثبات ازدواج: ارائه یک مدل علی. زن و جامعه، ۱۱(۲)، ۸۱-۰۴. https://jzvj.marvdasht.iau.ir/article_4187.html
- هاشمی نژاد، س. (۱۳۹۹). نقش طرح واره‌های ناسازگار اولیه و صفات تاریک در پیش‌بینی استعداد خیانت زننده. دستاوردهای نوین در مطالعات علوم انسانی، ۳(۳۱)، ۹۳-۴۴. <https://www.jonahs.ir/showpaper/163324946764b81f59f3752>
- هراتیان، ع.، جان بزرگی، م.، سالاری فر، م.، رسول زاده طباطبایی، س. (۱۳۹۹). شناسایی عوامل ثبات زننده در جامعه ایرانی - اسلامی با رویکرد فراترکیب. پژوهشنامه اسلامی زنان و خانواده، ۲۰(۲)، ۷۵-۹۴. http://pzk.journals.miu.ac.ir/article_4721.html
- Carr, A., Stefaniak, N., Besche-Richard, C., Ambrosio, F., & Bensah, L. (2013). The Basic Empathy Scale in adults (BES-A): Factor structure of a revised form. *Psychological Assessment*, 25(3), 679-691. <https://doi.org/10.1037/a0032297>
- Dionigi, A., Duradoni, M., & Vagnoli, L. (2022). Humor and the dark triad: Relationships among narcissism, Machiavellianism, psychopathy and comic styles. *Personality and Individual Differences*, 197, 111766. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2022.111766>
- Dodaj, A., Sesar, K., & Simic, N. (2020). Impulsivity and empathy in dating violence among a sample of college female. *Behavioral Science*, 10(7), 117. <https://doi.org/10.3390/bs10070117>
- Edwards, J. N., Johnson, D. R., & Booth, A. (1987). Coming apart: a prognostic instrument of marital breakup. *Family Relations: An Interdisciplinary Journal of Applied Family Studies*, 36, 168-170. <https://doi.org/10.2307/583948>
- Eyisoylu, E., & Erdem, G. (2023) Adverse Childhood Experiences and Romantic Relationship Satisfaction of Turkish Emerging Adults: The Role of Dyadic Coping. *International Journal of Systemic Therapy*. Published online. <https://doi.org/10.1080/2692398X.2023.2229712>
- Fouche, P. J., Naidoo, P., & Botha, T. (2019). *A psychobiographical portrait of adam smalls eriksonian ego-strengths or virtues: contextualized within south Africas apartheid-eras*. In New trends in psychobiography (pp. 23-442). Springer, Cham.
- He, Q., Wang, Y., Xing, Y., & Yu, Y. (2018). Dark personality, interpersonal rejection, and marital stability of Chinese couples: An actor-partner interdependence mediation model. *Personality and Individual Differences*, 134, 232-238. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.06.003>

- Heym, N., Firth, J., Kibowski, F., Sumich, A., Egan, V., & Bloxsom, C. A. J. (2019). Empathy at the Heart of Darkness: Empathy Deficits That Bind the Dark Triad and Those That Mediate Indirect Relational Aggression. *Frontiers in psychiatry*, 10, 95. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.00095>
- Jolliffe, D., & Farrington, D.P. (2006). Examining the relationship between low empathy and bullying. *Aggression Behaviors*, 32(6), 540-550. <https://psycnet.apa.org/record/2006-21507-003>
- Jonason, P., & Kroll, C. (2015). A Multidimensional View of the Relationship Between Empathy and the Dark Triad. *Journal of Individual Differences*, 36(3), 150-156. <https://doi.org/10.1027/1614-0001/a000166>
- Jonason, P.K., & Webster, G.D. (2010). The dirty dozen: A concise measure of the dark triad. *Psychological Assessment*, 22(2), 420-432. <https://psycnet.apa.org/record/2010-10892-021>
- Kaiser, R. B., Lebreton, J. M., & Hogan, J. (2015). The dark side of personality and extreme leader behavior. *Applied psychology*, 64(1), 55-92. <https://psycnet.apa.org/record/2014-21218-001>
- Koladich, S. J., & Atkinson, B. E. (2016). The dark triad and relationship preferences: A replication and extension. *Personality and Individual Differences*, 94, 253-255. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2016.01.023>
- Lyons, M., Brewer, G., & Carter, G.L. (2020). Dark triad traits and preference for partner parenting style. *Personality and Individual Differences*, 152, 1-3. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2019.109578>
- Markstrom, C. A., Sabino, V.M., Turnr, B.J., & Berman, R.C, (1997). The psychosocial inventory of ego strengths: Development and Validation of a new Eriksonian measure. *Journal of youth and adolescence*, 26(6), 705-732. <https://psycnet.apa.org/record/1998-00129-005>
- Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The Dark Triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and Psychopathy. *JRes Pers*, 36, 556-563. [https://doi.org/10.1016/S0092-6566\(02\)00505-6](https://doi.org/10.1016/S0092-6566(02)00505-6)
- Rauthmann, J. F., & Kolar, G. P. (2012). How "dark" are the Dark Triad traits? Examining the perceived darkness of narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Personality and Individual Differences*, 53(7), 884-889. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2012.06.020>
- Ruhlmann, L., M., Gallus, K. L., & Durtschi, J. A. (2018). Exploring relationship satisfaction and attachment behaviors in single –and dual –trauma couples:A pilot study. *Traumatology*, 24(1), 27. <https://psycnet.apa.org/record/2017-35831-001>
- Sayehmiri, K., Kareem, K.I., Abdi, K. et al. (2020). The relationship between personality traits and marital satisfaction: a systematic review and meta-analysis. *BMC Psychol*, 8, 15. <https://doi.org/10.1186/s40359-020-383-z>
- Siegel, A., Dekel, R. & Svetlitzky, v. (2021). The contribution of Empathy to the Adjustment of Military Veterans and Their Female Partners. *Family Relations*, 70(2), 437-451. <https://psycnet.apa.org/record/2020-96471-001>
- Singh, N, Anand, A. (2015). Ego- strength and self- concept among adolescents: A study on gender differences. *The international journal of indian Psychology*, 3(8), 46-54. <https://doi.org/10.25215/0301.131>
- Tahir, B. I. (2018). Strength comparison of the ego in terms of predicting emotional equilibrium among the students of the Faculty of physical Education and Sports Sciences at the University of Babylon. *Sciences Journal of Physical Education*, 11(2), 33-45. <https://www.iasj.net/iasj/article/183373>
- Wertag, A. (2022). *Empathy and Dark Personalities*. In book: Empathy - Advanced Research and Applications. <http://dx.doi.org/10.5772/intechopen.107446>
- Womick, J., Foltz., R. M., & King, L. A. (2019). "Releasing the best within"? Authenticity, well-being, and Dark Tetrad. *Personality and Individual Differences*, 137, 115-125. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.08.022>

تدوین مدل علی پیش‌بینی بی‌ثباتی ازدواج بر اساس شخصیت تاریک و توانمندی ایگو با میانجی‌گری همدلی در زنان متأهل

Developing a causal model for predicting marital instability based on dark personality and ego strength with the mediation...